

MERHAMET DUYGUSU

Rabbimizin bizlere bahşettiği en büyük nimetlerden birisi de, hiç şüphesiz merhamet duygusudur.

Bizler günahlarımızın affı için Rabbimizden merhamet diler, onun rahmet ve mağfiretiyle affolunmak isteriz.

Merhamet, annenin evladına kol kanat gemesi, babanın onu kendi şefkatiyle sarmasıdır. Evladın ise, her an anne-babaya tevazu göstermesi, onlara öf bile dememesidir. Merhamet, yeryüzündeki tüm canlıları, **Yunus Emre'nin "Yaratılanı severiz, Yaratan'dan ötürü"** ifadesiyle sevmesi, onlara karşı kayıtsız kalmamasıdır.

Bütün varlıklar, Rabbimizin rahmet ve merhamet sıfatlarıyla kuşatılmıştır. Yüce Rabbimiz, zâtına ilke edindiği bu sıfatlarla yarattığı tüm canlılara acır, şefkatle muamele eder ve nimetler vererek ihsanda bulunur. İnsanoğlundan da, yaratılana şefkat ve merhamet göstermesini ister.

RABBİMİZİN ŞEVKAT VE MERHAMETİ

- **Rabbimizin merhameti gazabından fazladır.**

Allah'ü Teala, tüm varlığa rahmet nazarıyla bakar. Zira onun rahmeti, gazabını geçmiştir. Bu hususta Allah cc. Kur'an-ı Kerim'de

قَالَ اللَّهُ عَزَّ وَجَلَّ سَبَقَتْ رَحْمَتِي غَضَبِي

"Rahmetim gazabımı geçti."¹ buyurmaktadır.

- **Rabbimizin rahmeti, bir annenin evladına duyacağı merhametten daha fazladır.**

Allah Rasülü (as), sahabelerle otururken, esirler arasında bir kadın telaş içinde kaybetmiş olduğu yavrusunu arıyordu. Sonunda o kadın bir çocuk buldu ve onu kucaklayıp bağrına bastı, ona sevgi ve şefkat gösterdi. Allah Rasülü (as.) hayretler içinde bu durumu izleyen sahabeye,

أَتَرُونَ هَذِهِ طَارِحَةً وَوَلَدَهَا فِي النَّارِ

"Bu kadının çocuğunu ateşe atacağına inanır mısınız?" diye sordu. Onlar da, لا "Hayır." diye cevap verdiler. Bunun üzerine Peygamber (sav),

اللَّهُ أَرْحَمُ بِعِبَادِهِ مِنْ هَذِهِ بَوَالِدِهَا

"Bilin ki, Allah'ın kullarına olan rahmeti, bu kadının çocuğuna olan şefkat ve merhametinden çok daha fazladır."² buyurdu.

PEYGAMBER EFENDİMİZ'İN (as), MERHAMET ANLAYIŞI

- **Âlemlere Rahmet**

Allah cc., Peygamber efendimizi (as)'ı rahmet duygularıyla donatmış, onu âleme bir numune olarak örnek kılmıştır.

Allah (cc.) Enbiya Süresinde ifade buyurmuş,

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

"Biz seni âlemlere rahmet olarak gönderdik."³

¹ - Buhârî, Merdâ, 9

² -Buhârî, Edeb, 18

- **Mekke'nin Fethi öncesi düşmana olan merhamet**

Mekke'nin fetih günüydü ve sancaktarlık görevi verilmiş **Saad bin Ubade**, şöyle nida ediyordu;

الْيَوْمُ يَوْمُ الْمَحْمَةِ
الْيَوْمُ يَوْمُ أَحَلَّ اللَّهُ الدِّمَاءَ
الْيَوْمُ يَوْمُ أَزَلَّ اللَّهُ قُرَيْشِي

**“ Bu gün kınama (intikam ve oç alma) günüdür
Bugün Allah'ın, kan dökmeyi helal kıldığı bir gündür
Bugün Allah'ın Kurayş'i zelil edeceği bir gündür”**

Bu sözleri duyan Allah Rasül'ü as. sancağı ondan aldı ve Hz. Ali'ye verdi ve devesinin üzerinden yüksek bir sesle şöyle hitap etti:

الْيَوْمُ يَوْمُ الْمَرْحَمَةِ
الْيَوْمُ يَوْمُ حَرَّمَ اللَّهُ الدِّمَاءَ
الْيَوْمُ يَوْمُ أَعَزَّ اللَّهُ قُرَيْشِي

**“ Bugün merhamet günüdür.
Bugün Allah'ın kan dökmeyi haram kıldığı bir gündür.
Bugün Allah'ın Kurayş'i aziz edeceği bir gündür.”⁴**

Bir zamanlar Allah Rasül'ü başta olmak üzere tüm Müslümanların canlarına mallarına kastetmiş olan Mekke'li müşrikler, şimdi Allah Rasülü (as)'ın rahmet ve merhametinden hisselerini alıyorlar, İslam'ın barış ve esenlik şemsiyesinin altına girme arefesini yaşıyorlardı.

- **Aile Efradına, Çocuklara Şefkat ve Merhameti, Peygamber Efendimizden Öğreniyoruz**

Allah Rasülü (as), Eşlerine ve çocuklarına son derece önem verir, sevgiyi onlardan asla esirgemezdi.

Maalesef eskide olduğu gibi günümüzde de sevgi hırsız anne-babalar var. Şımarır, aradaki disiplini aşar diye, çocuğunu kucağına alıp sevip okşamaktan korkan ve bu yanlış anlayışa da, dini çerçevede kılıf giydiren anne-babalar var. Yıllar geçip de sevgisiz büyüyen bu çocuklar, yarının gençleri ve büyükleri olduğunda, bir zamanlar kendilerini sevip okşamayan ihtiyar anne-babaların ellerini öperken bundan haya ediyorlar, birbirlerine hasret dolu gözlerle bakıyorlar....

Bu hususta Allah Rasülü (as), bizler için çok güzel örnektir.

Şöyle ki,

Allah Rasülü (as), bir seferinde çok sevdiği torunlarını öperken Peygamberimizi gören bir bedevînin,

تَقْبِلُونَ الصَّبِيَّانَ فَمَا نُقْبِلُهُمْ

“Biz, çocuklarımızı sizin öpüp okşadığınız gibi öpüp okşamıyoruz.”
demesi üzerine Allah Resûlü (as),

أَوْ أَمْلِكُ لَكَ أَنْ نَزَعَ اللَّهُ مِنْ قَلْبِكَ الرَّحْمَةَ

“Allah, senin kalbinden merhameti çekip almışsa ben senin için ne yapabilirim ki!”⁵

³ - Enbiya,21/107

⁴ - Buhârî, 3:61

⁵ -Buhârî, Edeb, 18

Buyurarak sevgiyi ve merhameti en güzel şekilde insanların gözleri önüne sermiştir.

YERYÜZÜNDEKİ TÜM CANLILARA MERHAMET ETMELİ

- **Allah Rasül'ü (as)'ın yavrusu olan bir köpeğe şefkati**

Allah Rasülü (as), Mekke'nin Fetih günü ordusuyla yol üzerinde bir çalının dibinde üç yavrusunu doğuran bir köpeğe rast geldi. Sahabe'den **Sariye bin Cuhayli**'yi çağırdı ve ona dedi ki, " **Ya Sariye, bu hayvancıkları başında sen nöbetçi olarak bekleyeceksin. Taki ordu buradan geçinceye kadar hiçbir nefer bu hayvana ve bu hayvanın yavrularını asla zarar vermeyecek.**"

Mekke'yi fethetmeye giden, Mekkeliler tarafından hor ve hakir görülüp her türlü işkencenin reva görüldüğü sahabelere, merhamet dersini bir köpek örneği üzerinden veren resul-i Ekrem(as), devresi üzerinde ashabına şöyle sesleniyor;

إِرْحَمُوا مَنْ فِي الْأَرْضِ يَرْحَمَكُم مَّنْ فِي السَّمَاءِ

" **Yeryüzündekilere merhamet edin ki, göktekiler de size merhamet etsin.**"⁶

- **Allah (cc.) rahmetini tüm canlılara derc etmiştir.**

Amir (r.a)'dan nakledildiğine göre Resûlullah (s.a.s.) bir gün ashabıyla birlikte otururken elinde üzeri sarılı bir şey bulunan bir adam gelir ve Efendimiz'e şöyle der:

- **Ey Allah'ın Resulü! Seni görünce buraya geldim. Gelirken bir ağaç kümesinin yanına uğradım. Orada bir kuşun yavrularının seslerini işittim de hemen onları alıp elbisemin arasına sardım. Derken anneleri gelip başımın üzerinde dönmeye başladı. Neticede ben yavrularının üzerini açtım, anne kuş gelip onların üzerine kondu. Ben tekrar üzerlerini örttüm. Şimdi onlar işte burada benimle beraberdir.**

Sevgili Peygamberimiz (s.a.s):

"- **Onları hemen bırak**" diye emretti.

Adam da bıraktı. Ama anneleri yavrularını terk etmedi.

Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (s.a.s) ashabına sordu:

"- **Şu annenin yavrularına şefkatine hayret ediyorsunuz değil mi?**"

Ashap, **Evet ya Rasûlallah**, dediler. Bunun üzerine Peygamberimiz (s.a.s):

"- **Beni hak ile gönderene yemin olsun ki, Allah'ın kullarına karşı rahmeti, şu anne kuşun yavrularına karşı taşıdığı şefkatten daha fazladır. Onları aldığı yere götürerek annelerinin bıraktığı şekilde (yuvalarına) koy**" buyurdu. Adam da onları tekrar geri götürdü.⁷

MAHLÛKATA OLAN MERHAMET, BAĞIŞLANMAMIZA VESİLEDİR

- **Allah cc., bir canlının ihtiyacını gören bir kimseye mağfiret eder.**

Yaratılan her mahlûk bir can taşır ve merhamet görmek ister. Zira merhamet etmeyene merhamet olunmaz. Müslüman olarak yaptığımız her iyilik, göstereceğimiz şefkat ve merhamet, bizlerin affına vesile olacaktır.

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ: أَنَّ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: "بَيْنَا رَجُلٌ بِطَرِيقٍ، اشْتَدَّ عَلَيْهِ الْعَطَشُ، فَوَجَدَ بِنْرًا، فَنَزَلَ فِيهَا، فَشَرِبَ ثُمَّ خَرَجَ، فَإِذَا كَلْبٌ يَلْهَثُ، يَأْكُلُ التَّرَى مِنَ الْعَطَشِ، فَقَالَ الرَّجُلُ: لَقَدْ بَلَغَ هَذَا الْكَلْبُ مِنَ الْعَطَشِ مِثْلَ الَّذِي كَانَ بَلَغَ مِنِّي، فَنَزَلَ الْبِنْرَ فَمَلَأَ خُفَّهُ مَاءً، فَسَقَى الْكَلْبَ، فَشَكَرَ اللَّهُ لَهُ فَغَفَرَ لَهُ"، قَالُوا: يَا رَسُولَ اللَّهِ، وَإِنَّ لَنَا فِي الْبِهَائِمِ لَأَجْرًا؟ فَقَالَ:

⁶ - Buharî, 3:61

⁷ - Bkz. Ebû Dâvûd, "Cenâiz", 1

فِي كُلِّ ذَاتِ كَبِدٍ رَطْبَةٌ أَجْرٌ

"Bir adam yolda, yürürken susadı ve susuzluğu arttı. Derken bir kuyuya rastladı. İçine inip susuzluğunu giderdi. Çıkinca susuzluktan soluyup toprağı yemekte olan bir köpek gördü. Adam kendi kendine: 'Bu köpük de benim gibi susamış.' deyip tekrar kuyuya inip, mestini su ile doldurup ağızıyla tutarak dışarı çıktı ve köpeği suladı. Allah onun bu davranışından memnun kaldı ve günahlarını affetti."

Resûlullah'ın yanındakilerden bazıları:

"Ey Allah'ın Resûlü! Yani bize hayvanlar (a yaptığımız iyilikler) için de ücret mi var?" dediler. Peygamber Efendimiz (as), "Evet! Her can (sahibi) için bir ücret vardır."⁸

- **Canlılara merhamet, en büyük günahların dahi affına vesiledir.**

Kimi zaman var ki, işlediğimiz günahlardan yana kalbimiz daralır, ruhumuz sıkılır. Hiç affedilemeyecek gibi vicdan azabı içinde kıvrılır dururuz. Günahın bize verdiği ağırlık, bizde tarifi imkânsız üzüntü oluşturur.

Öyle durumlar vardır ki, gözle görülemeyecek küçücük iyilikler, bazen bizler için kocaman olur. Çekilen vicdan azabıyla bir araya gelen bu iyilik, kartopu olup beraberinde koca hediyeler getirir. Allah Rasûlü (as.), bizlere bunun en güzel örneğini veriyor;

غَفِرَ لِمَرْأَةٍ مَرَّتْ بِكَلْبٍ عَلَى رَأْسِ رَجُلٍ يَلْهَثُ، قَالَ كَادَ يَفْتُلُهُ الْعَطَشُ، فَنَزَعَتْ حُقَّهَا، فَأَوْتَقَتْهُ بِخِمَارِهَا، فَنَزَعَتْ لَهُ مِنَ الْمَاءِ، فَغَفِرَ لَهَا بِذَلِكَ

"Fâhişe bir kadın, sıcak bir günde, bir kuyunun etrafında dönen bir köpek gördü, susuzluktan dilini çıkarmış soluyordu. Kadıncağız mestini çıkararak (onunla su çekip köpeği suladı). Bu sebeple kadın mağfiret olundu."⁹

- **Canlılara kötü davranmak ilahi azabı gerektirir.**

İnsanlar gibi diğer canlılarda bizler için kutsaldır. Onlara da merhametli olup kötü davranmamak gerekmektedir. Bu hususta Allah Rasûlü (as),

*** "Bir kadın, eve hapsettiği bir kedi yüzünden cehenneme gitti. Kediyi hapsederek yiyecek vermemiş, yeryüzünün haşerâtından yemeye de salmamıştı."¹⁰ Buyurmaktadır.

Küçük gördüğümüz bir amel dahi insanın kurtuluşuna vesile olabilir. Hiç bir günahı da küçük görmemek gerekir. Bir günah da insanın cehenneme gitmesine sebep olabilir. Bu da bizlere gösteriyor ki, hiçbir amelimizi hafife almamalıyız. Ancak her köpeğe su verenin cennete gidecek veya her kediyi öldüren cehenneme gidecektir gibi bir kayıt da yoktur. Bunlar Rabbimizin bizler için yapmamızı emrettiği ve sonucunu hakkımızda takdir ettiği amellerdir.

***Bir seferinde Rahmet Peygamberi, Medineli Müslümanlardan birinin bahçesine girdi. Oradaki bir deve, onu görünce inledi ve gözlerinden yaşlar akıttı. Nebî (sav) deveye yaklaşıp devenin başını okşamaya başlayınca, hayvan sakinleşti.

Peygamberimiz devenin sahibinin kim olduğunu sordu, Ensar'dan bir genç de onun kendisinde ait olduğunu söyledi. Bunun üzerine Hz. Peygamber, o gence nasihatle bulunarak şöyle dedi:

أَفَلَا تَتَّقَى اللَّهَ فِي هَذِهِ الْبَهِيمَةِ الَّتِي مَلَكَكَ اللَّهُ بِهَا، فَإِنَّهُ شَكَى إِلَيَّ أَنَّكَ تُجْبِعُهُ وَتُدْنِبُهُ

⁸ - [Buhârî, Şirb 9, Vudû 33, Mezâlim 23, Edeb 27; Müslim, Selâm 153, (2244); Muvatta, Sıfatu'n Nebi 23, (2, 929-930); Ebû Dâvud, Cihâd 47, (2550)

⁹ -Müslim, Tövbe 155, (2245)

¹⁰ - Buhârî, Bed'ü'l-Halk 17, Şirb 9, Enbiya 50; Müslim, Birr 151, (2242)

“Allah’ın sana verdiği bu deve hakkında Allah’tan korkmuyor musun? Deve bana şikâyette bulundu. O bana senin kendisini aç bıraktığını ve fazla çalıştırarak yordüğünü şikâyet etti.”¹¹ buyurdu.

BİTKİLER, MAHSÜLLER DAHI MERHAMETTEN NASİBİNİ ALMIŞTIR

- **Allah Rasülü (as) , bitkilere dahi hürmet gösterirdi**

Allah Rasülü (as), çıktığı gazvelerde ordusuna karşı sürekli, geçtiğiniz yerlerde bitkilere, mahsullere, ağaç vs. yeşilliklere zarar vermeyin. Yaşlı, kadın ,çocuk ,acizlere zarar vermekten sakının derdi..

- **Ecdadımız da, bu hususta Peygamberimizi (as.)’ın izinden gitmiştir.**

Örneğin Kanuni’yi zamanın harikası yapan şey, Rabbine ve Peygamberine bağlılığıydı.

Anlatılır..., Bir gün **Kanuni Sultan Süleyman Han**, ordusuyla sefere çıkmış. Ordu yavaş yavaş ilerlerken dar bir yol çıkmış karşılarına. Askerler bağların içinden geçmek zorunda kalmışlar. Hava çok sıcakmış ve herkes çok susamış.

Askerin biri dayanamayıp bağdan bir salkım üzüm koparmış ve susuzluğunu gidermiş. Sonra da yediği üzümün ücretini fazlasıyla karşılayacak miktarda para çıkarmış cebinden, bir keseye koymuş parayı ve asma dallarından birine bağlamış keseyi. Ardından da yoluna devam etmiş.

Çok geçmeden mola verilmiş. Bir köylü koşarak ordunun konakladığı yere gelmiş ve ısrarla padişah görmek istediğini söylemiş. Köylüyü **Kanuni**’nin huzuruna çıkarmışlar.

Kanuni sormuş:

- **Nedir bu hâlin? Kan ter içinde kalmışsın. Yoksa askerlerimden birinin sana bir zararı mı dokundu?**

- **Ben şikâyet için değil memnuniyetimi bildirmek için geldim, diye cevap vermiş adam.**

- **Askerlerim sizi memnun edecek ne yaptılar?**

- **Askerleriniz bağımın geçtikten sonra, asmanın dalında bağlı bir kese gördüm. İçinde para vardı. Bir anlam veremedim. Etraftaki çiftçilerden biri, bir askerin bir salkım üzümü koparıp yediğini, sonra da keseyi dala astığını söyledi. O zaman kesedeki paranın koparılan üzümün ücreti olduğunu anladım. Sizde böyle güzel ahlaklı asker olduğu müddetçe sırtınız yere gelmez. Köylüyü dikkatle dinleyen Kanuni, derhal o askerin bulunmasını emretmiş. Köylü, “**Hükümdar bu askere çok büyük bir ödül verecek herhalde**” diye düşünerek merakla beklemeye başlamış. Nihayet asker bulunup padişahın huzuruna getirilmiş.**

Kanuni

- **Parası verilmiş olsa bile, sahibinden habersiz mal almanın yanlış olduğunu bilmiyor musun, diye askeri azarlamış. Sonra da:**

- **Bu asker derhal ordudan uzaklaştırılsın, diye emir vermiş.**

Köylü heyecanla:

- **Ben bu askerin ödüllendirilmesi için gelmiştim, sizse onu cezalandırdınız, demiş. Kanuni’yse:**

¹¹ -Ebû Dâvûd, Cihâd, 44

- 'Kursağında haram lokma bulunan bir askerle zafer kazanılmaz. Bunun için ordudan attım onu. Eğer aldığı üzümün parasını bırakmamış olsaydı işte o zaman cezası çok daha ağır olurdu.' diye cevap vermiş.¹²

• **Osmanlıda hayvanlara karşı özel bir merhamet vardı**

Osmanlı'da devlet ve toplum, sokak hayvanlarına özel bir ilgi gösterirdi. Bunu da İslam dininden aldıkları merhamet anlayışıyla yaparlardı. Kedilere, köpeklere, kuşlara ve diğer hayvanlara bakmak ve beslemek, cümle Osmanlı insanı için büyük bir haz ve hayır kaynağıydı. Bilhassa soğuk kış mevsimlerinde buna ayrı bir önem verilir, hassasiyet gösterilirdi. Konuya ışık saçması açısından birtakım örnekler verecek olursak,

- a) Sokak hayvanları için pek çok hayır müessesesi kurulmuş, kar yağdığında ve soğuklar bastırıldığında şehirlere ve kasabalara inen aç kurtların ve kuşların beslenmesi için belirli yerlere düzenli şekilde et, ciğer, sakatat, darı, buğday ve ot koyan vakıflar tesis edilmiş, bu hayvanların ihtiyacını karşılayan '**Mancacı**' isminde kişiler görevlendirilmişti.
- b) İnsanlar ölmeden önce sokak hayvanlarının ihtiyacını karşılamak için fırıncılara, kasaplara, mancacılara para bırakır, bu paralarla haftanın belli günlerinde sokak hayvanlarına yardımı vasiyet ederlerdi.
- c) Aş evlerinde, fakir insanların yanı sıra kedi ve köpek gibi hayvanlar da doyurulurdu. Bu hayvanlar için yapılmış özel barınaklar bulunurdu. Ayrıca bütün mahallelere köpekler, kediler ve kuşlar için sokak başlarına taştan su yalıkları yapılmış ve belirli vakitlerde su kapları bırakılmıştı.
- d) Sultan II. Beyazıt zamanında hayvan hakları için bir takım hukuksal düzenlemeler yapılmıştır. **Mevlâna Yaraluca Muhyiddin** tarafından 1502-1507 tarihleri arasında hazırlanan kanunnamelerde hayvanların korunmasına ilişkin hükümlere yer verilmiştir. Kanunnamenin 58. Maddesi şu şekildeydi: "**Ayağı yaramaz beygiri işletmeyeler. At, eşek ve katır ayağını gözeteler ve semerin göreler. Ağır yük vurmayalar. Çünkü dilsiz canlıdırlar. Hamallar ağır yük vurmayalar, makul olalar.**"
- e) En kapsamlı düzenleme Sultan III. Murad zamanında 1587'de yapılmıştır. Padişahın 19 Mart 1587'de İstanbul Kadısı'na gönderdiği fermanında, hamalların at, katır ve beygirlere tahammüllerinin üzerinde yük taşıtmaları yasaklanmıştır. Hayvanların bakım ve beslenmesine ilişkin fermandaki ikaz ve hükümlere uymayanların cezalandırılacağı bildirilmiştir.
- f) Kediler ve köpeklerin yanında leyleklerin bakım ve tedavisi için de özel vakıflar, bakımevleri ve hastaneler oluşturulmuştu. Mesela İstanbul Eyüp Sultan Camii bahçesinde sürüsüne katılamayan sakat leyleklere bakan vakıf, asırlarca hizmet vermişti. İzmir Ödemiş'te ise Mürselli İbrahim Ağa, Yeni Cami etrafında bulunan veya hastalanarak göç edemeyen leyleklerin bakımı ve beslenmesi için kurduğu vakfın gelirinin bir bölümünü, yıl boyunca ciğer ve işkembe alınmak üzere ayırmıştı. Osmanlı toplumu, leyleklere Mekke, Medine ve diğer kutsal yerlerden geldiklerini hatırlatan "hacı baba, hacı leylek" gibi isimler de vermişti.
- g) Evlerin, kurumların, uygun yerlerine çatılara, duvar üzerlerine Kuşlar için Âşiyân' yani 'Kuş Evleri' yapılmıştır.¹³

¹² - Abide Şahsiyetleri ve Müesseseleriyle OSMANLI, Osman Nuri Topbaş, Erkam Yayınları, 2013

¹³ - Geniş bilgi için bkz; <https://www.zaferdergisi.com/makale/10855-osmanli-zamaninin-mutlu-hayvanlari.html>

Hayvanlara karşı gösterilen sayılamayacak kadar daha birçok uygulamayı, Osmanlının kuruluşundan çöküşüne kadar görmek mümkündür. Bütün bu düzenlemeler, İslam dininden kaynaklı merhamet duygularıyla süregelmiştir.

İNSAN, YARATILANA MERHAMET ETTİĞİ ÖLÇÜDE GERÇEK İYİLİĞE KAVUŞUR

Muhyiddîn ibn-i Arabî Hazretleri buyurur ki:

“Allâh’ın kullarına, şefkat ve merhametle muâmele et. Merhamet ve şefkatini bütün canlılara ve mahlûkâta bolca yay ve sakın ola ki; «Bu ottur, cansızdır, faydası yoktur.» deme! Bilâkis, senin idrâkinin ötesinde, onların pek çok faydası ve hayrı vardır. Yaratılmışı, bulunduğu hâl üzere bırak ve ona Yaratıcı’nın merhametiyle merhamet et!”

Rabbim,

Yaratılanı, yaratandan dolayı sevmeyi bizlere nasip eylesin. Rabbim, her durumda, varlığa iyilik yapmayı, onların ihtiyaçlarını gidermeyi bizlere kolaylaştırsın. Şefkate muhtaç hayvanlara, özellikle de aciz muhtaç sokak hayvanlarına acıyıp merhamet gösterme anlayışını bizlere idrak ettirsin...

Rabbim,

Gün geçtikçe uzaklaşıp durduğumuz merhamet duygularını, bizlere tekrardan kazandırısın... AMİN

Altıeylül İlçe Müftülüğü

Uzman Vaiz Erol OLFAZ